

**NACRT GODIŠNJEG
PROGRAMA RADA ZA
2017. GODINU**

AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

SADRŽAJ:

1. SEKTOR ZA ZAŠTITU PRIRODE, MONITORING, ANALIZU I IZVJEŠTAVANJE	3.
2. SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA	14.
3. SEKTOR ZA KOMUNIKACIJU I VOĐENJE INFORMACIONOG SISTEMA	20.
4. ODJELJENJE ZA RADIOLOSKU I NUKLEARNU SIGURNOST I BEZBJEDNOST I ZAŠTITU OD JONIZUJUĆEG I NEJONIZUJUĆEG ZRAČENJA.....	28.
5. ODJELJENJE ZA HEMIKALIJE	34.

**SEKTOR ZA ZAŠTITU PRIRODE, MONITORING,
ANALIZU I IZVJEŠTAVANJE**

SEKTOR ZA ZAŠTITU PRIRODE, MONITORING, ANALIZU I IZVJEŠTAVANJE

I KVARTAL

1. Izrada Programa praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla za 2017/18. godinu

Program se donosi na osnovu člana 8 stav 3 Uredbe o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla („Sl. list CG“, br. 39/10), a izrađuje se na osnovu standarda MEST EN 14274. Program obuhvata motorne benzine (BMB 98 i BMB 95) i dizel gorivo.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kraj I kvartala

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)

II KVARTAL

1. Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori u 2016. godini sa predlogom mjera

Informacija o stanju životne sredine predstavlja osnovni dokument kojim se daje ocjena ukupnog stanja životne sredine u Crnoj Gori, kao i preporuke u planiranju politike zaštite životne sredine. Shodno Članu 57 Zakona o životnoj sredini („Sl. list RCG“, br. 52/16), Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore obavezna je da izrađuje i publikuje Informaciju o stanju životne sredine u Crnoj Gori, s prijedlogom mjera i konkretnih aktivnosti za poboljšanje postojećeg stanja i rješavanje ili ublažavanje identifikovanih problema.

Informacija je bazirana na podacima i analizama koje Agencija za zaštitu životne sredine dobija kroz realizaciju godišnjeg Programa monitoringa po svim segmentima životne sredine. Program monitoringa na godišnjem nivou za potrebe Agencije realizuju institucije izabrane putem tenderske procedure.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: III kvartal

Subjekti saradnje/partneri: Centar za ekotoksikološka ispitivanja (CETI)

Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

Koordinator: Lidija Šćepanović

III KVARTAL

1. Izrada Izvještaja o kvalitetu tečnih goriva naftnog porijekla za 2016. godinu

Na osnovu rezultata ispitivanja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla koje Agenciji za zaštitu životne sredine dostavlja akreditovana laboratorija koja je izvršila ispitivanja, izrađuje se godišnji izvještaj.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kraj III kvartala

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)

2. Izrada II Izvještaja o stanju životne sredine u Crnoj Gori na bazi indikatora.

Ova obaveza Izvještavanja je definisana u Članu 60 Zakona o životnoj sredini. ("Sl. List RCG", br.52/16.)

Izvještaj o stanju životne sredine se izrađuje Radi praćenja ostvarivanja ciljeva utvrđenih dokumentima iz Člana 29 Zakona o životnoj sredini (strateških, planskih i programskih dokumenata vezanih za pojedine segmente životne sredine) i drugih dokumenata vezanih za zaštitu životne sredine, kao i zbog cjelokupnog uvida u stanje životne sredine.

Izvještaj o stanju životne sredine izrađuje Agencija za period od četiri godine i dostavlja ga Ministarstvu.

Izvještaj o stanju životne sredine izrađuje se na osnovu Nacionalne liste indikatora zaštite životne sredine.

Sastavni dio Izvještaja o stanju životne sredine je Akcioni plan za unaprjeđenje stanja životne sredine sa predlogom mjera.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: III kvartal

Subjekti saradnje/partneri: Centar za ekotoksikološka ispitivanja (CETI)

Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

Koordinator: Lidija Šćepanović

IV KVARTAL

1. Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2017. godinu

Na osnovu člana 55 Zakona o životnoj sredini Zakon o životnoj sredini ("Sl. list RCG", br. 52/16) , Agencija za zaštitu životne sredine obavezna je da predloži Program monitoringa životne sredine Ministarstvu održivog razvoja i turizma, koji ga predlaže Vladi Crne Gore na

usvajanje. Programom monitoringa životne sredine Crne Gore za 2017. godinu definisaće se lokacije, parametri i učestalost praćenja stanja za sledeće segmente životne sredine:

- Vazduh
- Morski ekosistem
- Zemljište
- Biodiverzitet
- Buka

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izveštavanje

Rok: IV kvartal

Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

Koordinator: Lidija Šćepanović

2. Ažuriranje LRTAP inventara za 2012., 2013., 2014. i 2015. godinu

Ažuriranje LRTAP inventara (EMEP/EEA metodologija) kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o ratifikaciji Kyoto Protokola, Zakona o ratifikaciji Protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o životnoj sredini i Zakona o zaštiti vazduha.

Kroz projekat Capacity Building Training and Knowledge Exchange on Climate Change Mitigation od strane austrijske Agencije za životnu sredinu kreirana je i dostavljena aplikacija u Excel-u koja bi trebala da pomogne u redovnom ažuriranju inventara i izveštavanju. Službenici koji su prošli inicijalni trening, u ovom kvartalu će početi da koriste aplikaciju i samim tim će vršiti unos podataka, njihovu obradu kao i kalkulaciju emisija. Kako se radi o alatki koja omogućava i obračun GHG emisija planirano je njeno korišćenje za ažuriranje i GHG inventara.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izveštavanje

Rok: kraj IV kvartala

Koordinator: Lidija Šćepanović (Irena Tadić)

IZVJEŠTAVANJE PREMA MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

Na osnovu Zakona o životnoj sredini ("Sl. list RCG", br. 52/16) Agencija za zaštitu životne sredine obavezna je da saraduje sa međunarodnim organizacijama, kao i da učestvuje u radu profesionalnih mreža Evropske unije. Shodno tome, u 2017. godini od strane Agencije za zaštitu životne sredine realizovaće se sledeće aktivnosti:

I KVARTAL

1. Izveštavanje prema Evropskoj agenciji za životnu sredinu (EEA) o zaštićenim područjima prirode (nacionalni nivo) – Common Database on

Designated Areas (CDDA)

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: mart 2017. godina

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Kasom)

III KVARTAL

1. **Dostavljanje podataka o kvalitetu vazduha u bazu EEA** u cilju izrade Izvještaja EEA o kvalitetu vazduha u Evropi. Za potrebe izrade navedenog izvještaja dostavljaju se verifikovani i validirani podaci sa mjernih mjesta (srednje satne i dnevne koncentracije). Izvještavanje će biti moguće ukoliko bude u funkciji Informacioni sistem čija je izrada u toku.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: III kvartal

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)

IV KVARTAL

1. **Dostavljanje Izvještaja prema MedPOL-u (UNEP/MAP).**

Obavezni godišnji izvještaji prema MedPOL-u, o stanju morskog ekosistema, proističu kao obaveza iz ratifikovane Barselonske konvencije. U 2017. godini planirano je dostavljanje podataka za prethodni period (2016. godinu).

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: IV kvartal

Koordinator: Lidija Šćepanović (Ivana Bulatović)

2. **Izvještaj Evropskoj agenciji za životnu sredinu (EEA) koji sadrži podatke za morski ekosistem.**

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: IV kvartal

Koordinator: Lidija Šćepanović (Ivana Bulatović)

KONTINUIRANE AKTIVNOSTI

1. **Koordinacija i praćenje realizacije Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2017. godinu**

Shodno članu 54 Zakona o životnoj sredini ("Sl. list RCG", br. 52/16), Agencija za zaštitu životne sredine sprovodi monitoring životne sredine angažujući druga pravna lica, putem ovlašćenja, za njegovu realizaciju. Realizacija programa monitoringa zahtijeva stalnu koordinaciju aktivnosti, izvještavanje javnosti i praćenje realizacije tokom godine.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović

2. Realizacija programa praćenja stanja prirode sa posebnim akcentom na indikatorske vrste i značajne stanišne tipove

Shodno Zakona o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 54/16), Agencija za zaštitu životne sredine dužna je da prati stanje i ugroženost stanišnih tipova, brojnost i stanje populacija divljih ptica kao i ostalih indikatorskih vrsta koje ukazuju i omogućuju ocjenu stanja prirode. Stoga, tokom 2017. godine realizovaće se terenske aktivnosti u cilju ispunjavanja navedenih obaveza, a podaci o stanju biodiverziteta biće sastavni dio Informacije o stanju životne sredine za 2017. godinu.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović (Milena Bataković)

3. Sakupljanja podataka za ažuriranje LRTAP i GHG Inventara za 2015. godinu

Sakupljanje podataka za ažuriranje LRTAP i GHG Inventara za 2015. godinu kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji Konvencije o promjeni klime, Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o ratifikaciji Kyoto Protokola, Zakona o ratifikaciji Protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o životnoj sredini ("Sl. List RCG", br.52/16.) i Zakona o zaštiti vazduha.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović (Irena Tadić)

4. Učešće u identifikaciji i istraživanju Natura 2000 staništa u Crnoj Gori

Projekat identifikacije i istraživanja Natura 2000 staništa u Crnoj Gori otpočeo je 2016. godine kao IPA Projekat finansijski podržan od strane Evropske Komisije. Shodno tenderskoj proceduri realizovanoj od strane Evropske Komisije za realizaciju projekta je odabrana konsultantska kuća AAM iz Mađarske. Realizacija projekta je otpočela u aprilu 2016. u saradnji Vlade Crne Gore sa projektnim timom AAM. Trogodišnji projekat ima za cilj identifikaciju i

istraživanje područja u Crnoj Gori za potrebe definisanja predloga ekološke mreže odnosno Nature 2000. Agencija za zaštitu životne sredine je korisnik ovog projekta i ekspertski kadar Agencije za zaštitu životne sredine u realizaciju i praćenje realizacije istog biće uključen u skladu sa budžetskim mogućnostima za 2017.godinu.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kontinuirano

Subjekti saradnje/partneri: MORT i AAM

Nadležno radno tijelo: Upravni odbor projekta

Koordinator: Lidija Šćepanović

5. Realizacija monitoringa polena suspendovanog u vazduhu u Crnoj Gori

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović (Dr Ruža Ćirović).

6. Davanje stručnih mišljenja na zahtjev Sektora za izdavanje dozvola

Shodno Konvenciji o međunarodnom prometu ugroženih vrsta divlje faune i flore – CITES i Zakonu o zaštiti prirode ("Sl. List CG", br.54/16) o mogućnosti vršenja naučno-istraživačkog istraživanja komponenti biodiverziteta na teritoriji Crne Gore, Pravilniku o bližem načinu i uslovima sakupljanja korišćenja i prometa nezaštićenih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se koriste u komercijalne svhe i dr., propisano je u procesu izdavanja dozvola dobijanje stručnog mišljenja relevantnih eksperata za određene specifične vrste.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović

7. Davanje stručnih mišljenja na zahtjev Sektora za izdavanje dozvola za potrebe

izdavanja Akta o uslovima zaštite prirode shodno čl. 18. Zakona o zaštiti prirode ("Sl.list CG", br. 54/16) a za potrebe izrade planova, osnova i programa.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović

8. Davanje stručnog mišljenja na zahtjev Sektora za izdavanje dozvola za potrebe

izvoza nezaštićenih divljih vrsta biljaka i gljiva na osnovu čl. 73. Zakona o zaštiti prirode Zakona o zaštiti prirode ("Sl.list CG", br. 54/16) i Pravilnika o bližem načinu i uslovima sakupljanja, korišćenja i prometa nezaštićenih divljih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se koriste u komercijalne svrhe ("Sl. list CG", br. 62/10).

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović

9. Davanje stručnog mišljenja na zahtjev Sektora za izdavanje dozvola vezano za obavljanje radnji i aktivnosti u zaštićenim prirodnim dobrima shodno čl. 40 Zakona o zaštiti prirode Zakona o zaštiti prirode ("Sl.list CG", br. 54/16)

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović

10. Učešće u radu pregovaračkih struktura i priprema materijala za potrebe pregovaračkog postupka za Poglavlje 27 - Životna sredina za oblasti: Zaštita prirode, Klimatske promjene, Vazduh, More i Izvještavanje prema Evropskoj agenciji za životnu sredinu

U okviru pregovaračkog postupka sa Evropskom Komisijom Agencija za zaštitu životne sredine nastaviće da daje značajan doprinos svojim ekspertskim iskustvom i kapacitetima u pred pristupnim pregovorima posebno u dijelu praćenja i realizacije aktivnosti definisanih Strategijom aproksimacije za Poglavlje 27 i ostalim relevantnim dokumentima.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović

11. Formiranje baza podataka po svim segmentima životne sredine

Shodno Zakonu o životnoj sredini, Agencija za zaštitu životne sredine dužna je da uspostavi jedinstveni Informacioni sistem čiji će sastavni dio biti baze podataka o stanju svih segmenata životne sredine. Kroz IPA projekat podržan od strane Evropske Komisije koji je otpočeo u novembru 2014. predviđeno je uspostavljanje dijela sistema koji se odnosi na upravljanje podacima shodno nacionalnoj listi indikatora i EIONET izvještavanju. Kako se projekat završava u martu 2016. očekuje se stavljanje u funkciju datog sistema.

Nosilac posla: Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema u saradnji sa Sektorom za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kraj prvog kvartala

Koordinator: Lidija Šćepanović i Dušan Raspopović

12. Saradnja sa međunarodnim institucijama (IUCN, GIZ, UNDP i dr.) i nevladinim organizacijama na polju realizacije projektnih aktivnosti

Agencija za zaštitu životne sredine u sklopu redovnih aktivnosti realizuje saradnju sa međunarodnim institucijama (IUCN, GIZ, UNDP i dr.) i nevladinim organizacijama na polju realizacije projektnih aktivnosti po pitanju zaštite prirode kao partnerska organizacija.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: Kontinuirano

REALIZACIJA PROJEKTNIH AKTIVNOSTI

I KVARTAL

1. Studija zaštite i uspostavljanje zaštićenog prirodnog dobra na području Sinjajevine

Izrada Studije zaštite (Stručne podloge) za ustanovljavanje zaštićenog prirodnog dobra na području Sinjajevine je završena u julu 2016. godine i shodno Zakonu o zaštiti prirode urađena je procedura javnog uvida i javnih rasprava. Dokument odnosno Studija zaštite je data na Mišljenje nadležnim Ministarstva. U 2017. godini planira se stavljanje ovog područja pod zaštitu i njegovog upisa u Centralni registar zaštićenih područja Crne Gore.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: prva polovina 2017 god.

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Kasom)

2. Studija zaštite za buduće zaštićeno prirodno dobro "Orjen"

Izrada Studije zaštite (Stručne podloge) za ustanovljavanje zaštićenog prirodnog dobra „Orjen“ otpočet će tokom 2016. godine. U predstojećem periodu biće obavljen rad na finalizaciji Studije kao i uspostavljanje granica i režima zaštite na osnovu prirodnih vrijednosti (stručnih nalaza) i planova razvoja Opštine.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: prva polovina 2017 god.

Koordinator: Lidija Šćepanović (Mr Biljana Telebak)

II KVARTAL

3. Jačanje sistema zaštićenih područja u Jugoistočnoj Evropi – Nacionalni prioritet za Crnu Goru

U okviru projekta uradiće se web aplikacija sa bazom podataka i mapom za zaštićena prirodna dobra (kategorije: Strogi rezervat prirode, Nacionalni park, Posebni rezervat prirode, Park prirode, Spomenik prirode i Predio izuzetnih odlika) što predstavlja obavezu Agencije na osnovu Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list Crne Gore", br. 54/16) kao i shodno Pravilniku o bližem sadržaju i načinu vođenja registra zaštićenih prirodnih dobara, kojim se pored tvrdo ukoričene knjige propisuje vođenje Registra i elektronskim putem.

Projektom su planirane sljedeće aktivnosti: Planiranje, analiza, dokumentacija i priprema projekta, Dizajn sajta, Razvoj web aplikacije i unos podataka, Testiranje i provjera kvaliteta, Otklanjanje propusta – bugfixes, Obuka IT saradnika u Agenciji i finalizacija projekta. U okviru web aplikacije ostaviće se mogućnost za dalju nadogradnju za ostale "datoteke" i to za područja preventivne zaštite, područja ekološke mreže, zaštićene vrste biljaka, životinja i gljiva, te speleološke, geološke i paleontološke objekte.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje i Sektor za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine

Rok: maj 2016.god.

Subjekti saradnje/partneri: IUCN Beograd i Digital Control Podgorica.

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Kasom, Dženita Halilović)

4. Realizacija projekta u okviru ORF Fonda "Regionalna mreža za upravljanje informacijama o biodiverzitetu i izvještavanje (BIMR)" u saradnji sa GIZ-om

„Regionalna mreža za upravljanje informacijama o biodiverzitetu i izvještavanje (BIMR)" koji ima za cilj jačanje kapaciteta partnerskih institucija u regionu koji su potrebni za ispunjavanje zahtjeva Konvencije o biodiverzitetu (CBD) i EU Direktiva o pticama i staništima kroz tri pod aktivnosti: Izrada početne procjene sistema za upravljanje podacima za biodiverzitet u zemljama Zapadnog Balkana, Izrade vodiča sa mjerama za uspostavljanje funkcionalnih sistema izvještavanja po pitanju biodiverziteta i Implementaciju pilot aktivnosti. Projekat ce trajati od 2016-2019.godine.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje i Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema

Rok: kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović i Duško Raspopović (Dr. Gordana Kasom, Mr. Milena Bataković, Adnan Đečević)

5. Učešće u projektu izrade Drugog dopunskog izvještaja o klimatskim promjenama (SBUR) u okviru izrade Trećeg nacionalnog izvještaja o klimatskim promjenama

U okviru izrade Drugog dopunskog izvještaja o klimatskim promjenama, a u sklopu izrade Trećeg nacionalnog izvještaja o klimatskim promjenama Agencija će prikupiti, analizirati i obraditi ulazne podatke, a shodno tome unijeti ih u programsku alatku koja će obračunati GHG

emisije za 2014., 2015. godinu. Na osnovu dobijenih brožanih rezultata Agencija će odraditi i vizualizaciju istih i na osnovu toga kreirati i izvještaj u formi podobnoj za konačnu formu SBUR-a.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kontinuirano

Subjekti saradnje/partneri: Centar za održivi razvoj

Koordinator: Lidija Šćepanović (Irena Tadić)

SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA

SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA

Sektor za izdavanje dozvola kao i prethodnih godina i u 2017. godini vrši će poslove koji se odnose na: sprovođenje postupka strateške procjene uticaja, planova i programa na životnu sredinu; izradu mišljenja na izvještaje o strateškoj procjeni uticaja za planove i programe na lokalnom nivou; sprovođenje postupka procjene uticaja projekata na životnu sredinu; vođenje javne knjige o sprovedenim postupcima procjene uticaja; izradu nacrtu IPPC dozvola; izdavanje IPPC dozvola ili odobrenja za izgradnju i početak rada postrojenja; reviziju IPPC dozvole po službenoj dužnosti ili na zahtjev operatera; sprovođenje kontrole ispunjenosti uslova za pribavljanje dozvole; vođenje registra i evidencije izdatih IPPC dozvola; implementaciju IPPC/IED, LCP i Seveso direktive; sprovođenje postupka utvrđivanja neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini kao i odgovornosti za štetu u životnoj sredini ai; izdavanje dozvola za obavljanje hidrografske djelatnosti; upis u registar za sakupljanje odnosno transport otpada, transport opasnog otpada, upis u registar posrednika i trgovaca otpadom, upis u registar izvoznika neopasnog otpada; prijava djelatnosti za uvoz posebnih vrsta otpada i njihovo stavljanje na tržište; izdavanje saglasnosti na planove upravljanja otpadom (opasni i neopasni); izdavanje dozvola za prekogranično kretanje otpada, preradu i /ili odstranjivanje otpada; vođenje evidencije o proizvodnji i upravljanju otpadom; izdavanje dozvola: za obavljanje djelatnosti održavanja i/ili popravku, kao i isključivanja iz upotrebe proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač i/ili alternativne supstance; za praćenje kvaliteta goriva; za praćenje kvaliteta vazduha; za mjerenje emisija o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu; za uvoz ili izvoz supstance koja oštećuje ozonski omotač, alternativnih supstanci, proizvoda koji ih sadrže; za mjerenje nivoa buke u životnoj sredini; za izradu strateških karata i izračunavanje nivoa buke; komunikaciju sa nosiocima dozvola i potencijalnim kandidatima za dozvolu, uključujući i savjetovanje sa nosiocima dozvola i kandidatima za dobijanje dozvola; uspostavljanje i održavanje evidencije zahtjeva za izdavanje i izmjenu dozvola, izdatih i neodobrenih dozvola; implementaciju Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač; priprema i dostavljanje izvještaja o sprovođenju Bečke konvencije i Montrealskog protokola; izdavanje dozvola za sakupljanje, uvoz i izvoz nezaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva; izdavanje dozvola za ograničeno korišćenje sredstava za hvatanje i ubijanje divljih životinja koji se koriste radi sprovođenja programa reintrodukcije, monitoringa i programa zaštite i očuvanja divljih vrsta; izdavanje dozvola za ponovno unošenje stranih i nestalih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva u ekosisteme; izdavanje dozvola za sakupljanje i promet pojedinih zaštićenih vrsta biljaka, životinja i gljiva kao i njihovih derivata i djelova; izdavanje Akta o uslovima zaštite prirode u planovima, osnovama, programima i projektima; izdavanje odobrenja za radnje, aktivnosti i obavljanje djelatnosti u zaštićenom prirodnom dobru; izdavanje dozvole za obavljanje naučno obrazovnih istraživanja na zaštićenim prirodnim dobrima; izdavanje dozvola za držanje i uzgoj divljih vrsta životinja; izdavanje dozvola za obavljanje istraživanja, radnji i aktivnosti u speleološkim objektima; izdavanje dozvola za promet ugroženih vrsta biljaka i životinja, njihovih djelova i derivata shodno CITES Konvenciji; izdavanje dozvola za promet ugroženih vrsta biljaka i životinja, njihovih djelova i derivata shodno CITES Konvenciji; izrada godišnjih i dvogodišnjih izvještaja CITES Sekretarijatu; izrada projekata u svrhu kvalitetnije implementacije CITES Konvencije; pripremanje stručnih osnova za izradu zakona, podzakonskih akata i drugih propisa iz djelokruga rada Sektora; učestvovanje u pripremanju i izradi međunarodnih bilateralnih ugovora, protokola, sporazuma i projekata, implementacija međunarodnih konvencija, protokola,

sporazuma i ugovora; praćenje donošenja i primjene propisa, preporuka i direktiva EU u oblasti izdavanja dozvola; pripremanje izvještaja i informacija iz djelokruga sektora, saradnja sa međunarodnim organizacijama.

Izdavanja dozvola vrši se u skladu sa:

- Zakonom o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja životne sredine ("Sl. list RCG", br. 80/05, "Sl. list CG", br. 54/09, 40/11, 42/15),
- Zakonom o odgovornosti za štetu u životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 27/14),
- Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG", br. 80/05, "Sl. list CG", br. 40/10, 73/10, 40/11, 27/13),
- Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG", br. 80/05, "Sl. list CG", br. 73/10, 40/11, 59/11),
- Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl. list CG", br. 64/11),
- Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 28/11, 28/12, 01/14),
- Zakonom o zaštiti vazduha ("Sl. list CG", br. 25/10, 40/11, 43/15),
- Zakonom o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 48/08, 40/10, 40/11, 27/14),
- Zakonom o zaštiti prirode (Sl. list CG", br. 51/08, 21/09, 40/11, 62/13, 06/14),
- Zakonom o hidrografskoj djelatnosti ("Sl. list CG", br. 26/10, 40/11, 30/12).

Koordinator: Ilija Radović, Pomoćnik Direktora

Aktivnosti na implementaciji Montreaskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač

➤ Implementacija Plana eliminacije HCFC supstanci koje oštećuju ozonski omotač

Plan eliminacije HCFC supstanci koje oštećuju ozonski omotač pripremila je Agencija za zaštitu životne sredine u saradnji sa UNIDO-om, koji je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici održanoj 28. oktobra 2010. god. Plan se realizuje kroz investicione i neinvesticione aktivnosti u oblasti servisa rashladnih i klima uređaja u Crnoj Gori u periodu od 10 godina. Implementacija Projekta dovešće do 35% eliminacije supstanci koje oštećuju ozonski omotač do 2020 god.

U 2017. godini planirane su sledeće aktivnosti:

- nastavak obuke i sertifikacija servisera rashladne i klima tehnike;
- radionice za servisere rashlade i klima tehnike za nove i zapaljive rashlande fluide
- podizanje javne svijesti.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Tatjana Boljević

➤ Projekat institucionalnog jačanja za implementaciju Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač

U okviru Projekta Institucionalno jačanje, kao dio informisanja javnosti, povodom 16. septembra „Dan zaštite ozonskog omotača“, tokom 2017. godine realizovaće se sledeće aktivnosti:

- izrada promotivnih materijala,
- organizovanje kreativnih radionica,
- organizovanje edukativnih aktivnosti.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Tatjana Boljević

Aktivnosti na implementaciji Konvencije o trgovini ugroženim biljnim i životinjskim vrstama (CITES)

➤ Postavljanje trajne izložbe konfiskovanog materijala koji se odnosi na CITES primjerke i njihove djelove i derivate

U cilju edukacije turista i građana Crne Gore izložbeni prostor, u obliku staklenih vitrine, biće postavljen u sklopu aerodroma u Tivtu i Podgorici. U prostoru će biti izloženi djelovi i derivati CITES vrsta, konfiskovanih od strane carinskih službenika i ekološke inspekcije, a čiji je prekogranični promet strogo kontrolisan.

Za realizaciju projekta neophodno je obezbijediti finansijska sredstva u iznosu 2000 eura.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: kontinuirano

Koordinator: Vladimir Pavićević

➤ Projekat institucionalnog jačanja za implementaciju CITES Konvencije

U okviru Projekta Institucionalno jačanje, kao dio informisanja javnosti, povodom 3. marta „Dana divljih vrsta“, tokom 2017. godine realizovaće se sledeće aktivnosti:

- izrada promotivnih materijala,
- organizovanje kreativnih radionica,
- organizovanje edukativnih aktivnosti

Za realizaciju aktivnosti neophodno je obezbijediti finansijska sredstva u iznosu 1000 eura.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Vladimir Pavićević

➤ Projekat THEMIS mreža (THEMIS Network) 2014 – 2017

Themis mreža predstavlja regionalnu inicijativu institucija koje se bave implementacijom zakona u oblasti životne sredine (Crna Gora, Srbija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Albanija, Kosovo i Moldavija) uspostavljenu u novembru 2010. godine. i definisane su prioritete oblasti i okvirni program rada. Projekat se završava naredne 2017. godine

Aktivnosti planirane projektom:

- I Sastanci izvršnog odbora - jedan godišnje
- II Subregionalni treninzi - tri treninga

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Tamara Brajović

➤ **Prikupljanje podataka za izradu OECD publikacije “Konkurentnost Jugoistočne Evrope 2018”**

Cilj projekta je novi ciklus prikupljanja podataka, koji podrazumijeva popunjavanje tabele sa kvantitativnim i kvalitativnim indikatorima zaštite životne sredine. Definisane nacionalnog mehanizma koordinacije za sprovođenje navedenog procesa sa predstavnicima OECD-a, Ministarstva ekonomije i ostalih relevantnih crnogorskih institucija. Tabela novih indikatora za procjenu konkurentnosti ima za cilj bolju integrisanost zemalja regiona i povećavanje njihove konkurentnosti na globalnom nivou. Identifikovani indikatori koji spadaju u domen nadležnosti Agencije za zaštitu životne sredine, Ministarstva održivog razvoja i turizma i Monstata, biće dostavljena do 24. januara 2017 god.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: 2018 godina

Koordinator: Milica Racković

➤ **Strategija razvoja Jugoistočne Evrope do 2020 (Strategija JIE 2020)**

Aktivnost Programskog Komiteta JIE 2020 odnosi se na transpotovanje prioriteta i strateških ciljeva Vlada zemalja regiona u konkretne projektne predloge i obezbjeđivanje finansijskih sredstava za njihovu realizaciju. Ministarstvo ekonomije u saradnji sa Savjetom za regionalnu saradnju definiše prioritete oblasti u procesu saradnje sa regionalnim organizacijama i Evropskom komisijom.

Programske aktivnosti koje se sprovode za tri ključne oblasti 2017 – 2020:

- Vještine i mobilnost,
- Regionalna povezanost i
- Konkurentnost

Agencija za zaštitu životne sredine sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma predstavila je prioritete po pitanju definisanja predloga iz oblasti životne sredine. Nakon faze konsultacija, slijedi faza izrade Programskog dokumenta i faza komunikacije u cilju obezbjeđivanja sredstava za definisane projekte. Zemlje regiona, učesnice projekta su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Srbija, Makedonija i Crna Gora.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: 2020 godina

Koordinator: Milica Racković

➤ **Akcioni plan energetske efikasnosti Crne Gore za period 2016 – 2018**

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 21. januara 2016. godine, usvojila Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine, za period 2016 – 2020. godine. Osnovni cilj Akcionog plana implementacije Strategije razvoja energetike Crne Gore 2016 -2018 (AP) je, da:

1. utvrdi konkretne Programe i Projekte za realizaciju u periodu 2016-2018. godine,
2. definiše preduslove i sam proces implementacije sa aspekta aktivnosti, odgovornosti, terminskog plana, finansijskih sredstava, izvora finansiranja, ekološkog i socijalnog uticaja i
3. predloži mehanizam praćenja i kontrole implementacije AP.

Saradnja sa Ministarstvom ekonomije, tj. Direktoratom za energetska efikasnost i Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Odjeljenjem za podršku Nacionalnom savjetu za održivi razvoj i Direktoratom za životnu sredinu, kao i sa Agencijom za zaštitu životne sredine koja će u vidu podrške učestvovati i predlagati mjere u cilju unapređenja uslova poslovanja koje se odnose na energetska efikasnost i zaštitu životne sredine.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: 2018 godina

Koordinator: Milica Racković

**SEKTOR ZA KOMUNIKACIJU I VODJENJE
INFORMACIONOG SISTEMA**

SEKTOR ZA ZA KOMUNIKACIJU I VOĐENJE INFORMACIONOG SISTEMA

INFORMACIONI SISTEM ŽIVOTNE SREDINE

Tokom 2017.godine nastaviće se aktivnosti na realizaciji projekta za uspostavljanje i razvoj Informacionog sistema životne sredine, koji se finansira se iz sredstava IPA fondova. Projekat je otpočeo u novembru 2014.godine, a završetak projekta i obuka lica koje će održavati sistem očekuje se sredinom marta 2017. godine.

Jedan od glavnih ciljeva IS zaštite životne sredine je obezbjeđivanje pouzdanih i pravovremenih informacija o stanju životne sredine, neophodnih u procesu donošenja odluka, a zarad efikasnog sprovođenja politike zaštite životne sredine.

Uspostavljanje Informacionog sistema zaštite životne sredine podrazumijeva zahtijevna softverska rješenja, kroz koja će biti razvijena i određena metodologija prikupljanja podataka, formirane baze podataka, kao i izgrađeni tehnički i kadrovski kapaciteti.

Nosilac posla: Sektor za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine / Dženita Halilović, Adnan Đečević

Rok: Kontinuirano tokom 2017.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

IT PODRŠKA

U Sektoru za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine svakodnevno se obavljaju poslovi održavanja hardvera i softvera, praćenja rada cjelokupnog informacionog sistema, kao i poslovi unapređenja i prilagođavanja nove opreme prema potrebama Agencije.

Programom rada uvršteno je i samostalno održavanje serverske opreme, redovno ažuriranje servisa i kontinuirano vršenje backup-ovanja podataka sa kojima raspolaže Agencija, a u skladu sa planiranim projektom uvođenja informacionog sistema.

Obaveza kreiranja savremenog informacionog sistema kao i nesmetanog rada Agencije vezanog za IT podršku podrazumijeva niz aktivnosti :

- održavanje softvera i hardvera;
- sistemsku i komunikacionu podršku;
- uspostavljanje i održavanje računarske mreže sa elementima zaštite;
- definisanje programske opreme i njeno generisanje i modifikacija;
- kontrolu svih postupaka vezanih za sigurnost, zaštitu i tajnost podataka;

- kreiranje i održavanje datoteka;
- izradu, razradu i realizaciju aplikacija, projektovanje i izgradnju baza podataka i njihovo održavanje;
- održavanje, razvoj i ažuriranje web sajta Agencije;
- kontrolu i praćenje uslova u kojima sistem radi.

Nosilac posla: Sektor za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine / Dženita Halilović, Adnan Đečević

Rok: Kontinuirano tokom 2017.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

RAZVOJ WEB FORMI I NJIHOVO ODRŽAVANJE

Web sajt Agencije za zaštitu životne sredine je centralno mjesto na kome se objavljuju svi ambijentalni podaci koje Agencija prikuplja. Sektor za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine je odgovoran za održavanje i unos podataka na Web stranici. Zbog svoje specifične namjene Web sajt Agencije se svakodnevno ažurira i dopunjava novim sadržajima. Prikupljeni podaci o stanju životne sredine kao i razni izvještaji i podaci su javno dostupni putem Web stranice, što znači da se podaci koji se nalaze u centralnoj bazi prenose i prezentuju na istoj. Tokom 2017. godine planirano je unapređenje sajta www.epa.org.me i uspostavljanje dvojezične forme pristupa, kao i kreiranje sajta www.arhuscentri.me na kojem će se nalaziti informacije o aktivnostima sva četiri arhus centra u Crnoj Gori.

Aplikacija Vazduh koja se nalazi na stranici www.epa.org.me/vazduh/ u protekloj godini zabilježila je veliku posjećenost bez ikakvih zastoja u njenom radu. U toku 2017. godine biće posvećena pažnja praćenju komunikacije samih stanica na terenu sa aplikacijom, kao i do sada. Sajt je unaprijeđen sa TEST prikazom indexa kvaliteta vazduha.

Web sajt za uvid u koncentraciju polena : www.polenmontenegro.wixsite.com/polenepa daje nedeljni prikaz stanja polena u Crnoj Gori i zbog svoje specifičnosti ažurira i dopunjava na nedeljnom nivou.

U toku 2017. godine planiran je razvoj Web aplikacije za elektronsku podršku vođenja registra zaštićenih prirodnih dobara.

Kako je Agencija krovna institucija za nadgledanje projekta „Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje”, kreirana je web stranica www.rio.org.me na kojoj se nalaze informacije o projektu, trenutnim tenderima, konkursima i ostalim informacijama.

Nosilac posla: Sektor za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine / Adnan Đečević, Dženita Halilović

Rok: kontinuirano tokom 2017.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

BAZE PODATAKA

Baza podataka i aplikacija za vođenje Evidencije izdatih dozvola, koja je razvijena u Sektoru za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine, kontinuirano se ažurira novim podacima i nadograđuje u skladu sa potrebama Agencije.

Pomenuta baza sadrži detaljne informacije o dozvolama koje izdaje Agencija za zaštitu životne sredine, a iz prateće aplikacije mogu se dobiti brojni statistički izvještaji, između ostalog izvještaji o:

- vrsti i količini izvora jonizujućeg zračenja koja je uvezena i za koje su izdata rješenja za korišćenje
- vrstama i količinama otpada koja je tranzitirala, koja je uvezena i koja je izvezena
- procenjenim količinama nastalog otpada na godišnjem nivou na osnovu izdatih saglasnosti na Planove upravljanja otpadom
- količinama uvezenih i izvezenih klima uređaja; količinama supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci
- vrstama i količinama sakupljenih biljaka i životinja
- itd...

Aplikacija generiše i izvještaje koji se publikuju na sajtu Agencije. Ti izvještaji pružaju javnosti pregledan uvid u izdate dozvole.

Nosilac posla: Sektor za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine / Radomir Simović

Rok: Kontinuirano tokom 2017.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

OSNOVNI CILJEVI - LISTA PLANIRANIH KOMUNIKACIONIH AKTIVNOSTI ZA 2017.god.

Osnovni ciljevi

Unaprijeđenje nivoa informisanosti javnosti Crne Gore o značaju zaštite životne sredine, stanju životne sredine, ulozi i značaju Agencije, njenim aktivnostima i postignutim rezultatima, rad na obezbjeđivanju najvećeg stepena podrške za sprovođenje zakona iz pomenute oblasti, aktivnosti usmjerene u cilju podizanja ekološke svijesti građana, te pružanje informacija o savremenim svjetskim trendovima iz oblasti zaštite životne sredine. Strategija komunikacije ovog Sektora je osmišljena sa ciljem da, javnost informiše o aktivnostima Agencije usmjerenih u pravcu očuvanja životne sredine, realizuje edukacione programe o zaštiti životne sredine na

različitim nivoima i sferama vaspitno - obrazovnih sistema, kao mjere preventivnog djelovanja u sve kompleksnijem sistemu zaštite životne sredine.

<p><i>Saradnja sa lokalnim samoupravama i relevantnim institucijama</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Kontinuirana saradnja u cilju prikupljanja podataka za potrebe informacionog sistema Agencije;</i> ✓ <i>Pružanje podrške konkretnim aktivnostima na nivou lokalnih zajednica.</i>
<p><i>Promocija Agencije za zaštitu životne sredine</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Redovno informisanje javnosti o aktivnostima i projektima agencije;</i> ✓ <i>Obilježavanje ekoloških datuma.</i>
<p><i>Edukativni programi - posebno koncipirani za određene ciljne grupe - ukazivanje na značaj očuvanja životne sredine i aktuelne ekološke probleme, imajući u vidu aktivnosti i nadležnosti Agencije</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Organizovanje edukativnih programa za djecu predškolskog uzrasta, učenike osnovnih i srednjih škola, kao i studenata;</i> ✓ <i>Organizovanje edukativnih programa u cilju podrške i građenja nove kulture, obrazovanja, vaspitanja i odnosa u smislu koncepta zaštite životne sredine.</i>
<p><i>Afirmacija najbolje prakse i primjera</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Afirmacija primjera najbolje prakse i sprovođenja koncepta zaštite životne sredine je značajno „oruđe”u sprovođenju pomenutog koncepta. Kako dobre komunikacije nema bez kreativnog pristupa, predviđeno je i dodjeljivanje godišnjih nagrada za najbolje primjere afirmacije koncepta zaštite životne sredine. Na ovaj način želimo motivisati postojeći kreativni komunikacioni potencijal društva.</i>
<p><i>Namjenske informativne publikacije, plakati, brošure i drugi načini vizuelne podrške komunikacije sa ciljnim grupama</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Brošure edukativne tematike u skladu sa predstojećim ekološkim datumima, aktuelnim ekološkim problema, ekološkim akcijama i projektima agencije;</i> ✓ <i>Informativne publikacije koje promovišu važnost obrazovanja o zaštiti životne sredine u cilju povećanja nivoa razumijevanja problema od strane javnosti i pobuđivanja interesa za pitanja životne sredine.</i>
<p><i>Okrugli stolovi, debate, konferencije, predavanja i drugi načini direktne komunikacije sa ciljnim grupama</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Upoznavanje ciljnih grupa sa nadležnostima i odgovornostima, kao i određenim procedurama u cilju uspostavljanja adekvatne saradnje;</i> ✓ <i>Podizanje nivoa opšte i stručne informisanosti pojedinaca i struktura unutar akademskog, privrednog i civilnog sektora o radu i nadležnostima Agencije, značaju očuvanja životne sredine, intersektorskoj saradnji i sl.;</i> ✓ <i>Informisanje i komunikacija sa subjektima koji utiču na kreiranje javnog mnjenja o zaštiti</i>

	<p>Životne sredine i njihovo međusobno povezivanje;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Upoznavanje sistema državne uprave, lokalne samouprave, civilnog sektora o značaju oblasti zaštite životne sredine u procesu evropskih integracija; ✓ Upoznavanje međunarodne javnosti o stanju i zaštiti životne sredine u Crnoj Gori.
Web sajt Agencije	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osmišljavanje sadržaja Web stranice - kontinuirano ažuriranje postojećih i uvođenje novih rubrika.
Ekološke akcije	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Osmišljavanje, organizacija i realizacija ekoloških akcija (npr. čišćenja i pošumljavanja) na ugroženim lokacijama na teritoriji Crne Gore.
Saradnja sa medijima	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kontinuirano obavještanje o radu Agencije, kao i o stanju životne sredine u Crnoj Gori; ✓ Informisanje i podizanje nivoa svijesti građana Crne Gore o potrebi očuvanja životne sredine i njihovoj ulozi u tom procesu, kao i podsticanje interesovanja i potreba građana da postanu aktivni učesnici u tom procesu; ✓ Informisanje građana o štetnosti i negativnim posljedicama određenih materija po životnu sredinu, a samim tim i na njihovo zdravlje; ✓ Isticanje prednosti života u zdravoj sredini.

Nosilac posla: Sektor za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine / Valentina Arandelović, Bojan Bašanović

Rok: kontinuirano tokom 2017.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

PRIKUPLJANJE PODATAKA

Prikupljanje i obezbjeđivanju podataka:

- Godišnjih izvještaja o otpadu
- Lokalnih katastara zagađivača životne sredine
- Katastara lovišta, za prethodnu izvještajnu godinu
- Kontinuirano učešće u radu Podgrupe - DOMEN 4, POGLAVLJE 18 – STATISTIKA;

Nosilac posla: Sektor za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine / Bojan Bašanović

Rok: kontinuirano / mart, april i maj 2017.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

ARHUS CENTAR BERANE

I KVARTAL

1. Potpisivanje Memoranduma o formiranju Mreže Arhus centara u Crnoj Gori. U mreži Arhus centara, razmjena efikasnih metoda rada i komunikacije je od ključne važnosti. Svrha ovog Memoranduma bila bi da omogući i definiše saradnju centara u cilju formiranja Mreže Arhus centara Crne Gore, koja će pružiti podršku građanima da budu informisani, učestvuju u donošenju odluka o životnoj sredini i sl.

Nosilac posla: Arhus centar Berane - Misija OEBS-a u Crnoj Gori, Arhus centri

Rok: Kontinuirano tokom 2017.god.

II KVARTAL

1. Uspostavljanje, održavanje i ažuriranje sajta Arhus centara Crne Gore što bi rezultiralo boljem pristupu informacijama putem interneta.

2. Uspostavljanje različitih elektronskih baza podataka informacija o životnoj sredini koje su dostupne javnosti što ima za cilj bolji pristup informacijama o stanju životne sredine.

3. Promovisanje pristupa javnosti informacijama o životnoj sredini putem sajtova nadležnih organa javne uprave.

Nosilac posla: Arhus centar Berane - Sektor za vođenje informacionog sistema iz oblasti zaštite životne sredine

Rok: Kontinuirano tokom 2017.god.

III KVARTAL

1. Analiza domaće i pravne regulative i prakse koja se primjenjuje prilikom razmatranja zahtjeva javnosti za dobijanje informacija o životnoj sredini.

2. Davanje uputstava o sprovođenju odredbi Arhuske konvencije i o nacionalnim propisima i procedurama u vezi zahtjeva javnosti za dobijanje informacija o životnoj sredini.

3. Sprovođenje obuke predstavnika organizacija civilnog društva o pitanjima pristupa informacijama, uključujući pripremu i slanje zahtjeva za dobijanje informacija o životnoj sredini javnoj upravi.

4. Pružanje pomoći u unaprjeđivanju procedura vezanih za učešće javnosti koji su dio propisa u oblasti procjene uticaja na životnu sredinu kao i promovisanje obavještanja zainteresovane javnosti o donošenju odluka u što ranijoj fazi procesa.

5. Organizovanje javnih rasprava i promovisanje prakse učešća javnosti u donošenju odluka o planiranim aktivnostima u opštinama na sjeveru naše države čiji uticaj na životnu sredinu bi bio potencijalno veliki.

Nosilac posla: Arhus centar Berane

Partneri: NVO Sjeverna zemlja, lokalna uprava opštine Berane, mediji

IV KVARTAL

1. Arhus centar Berane uz podršku Misije OEBS u Crnoj Gori pokreće inicijativu za realizaciju obuke za predstavnike javne vlasti o praktičnoj primjeni Arhuske konvencije sa fokusom na većem uključivanju javnosti u procese donosenja odluka u što ranijoj fazi i proaktivnijem pristupu informacijama.

Ovom obukom unaprijediće se lična znanja i vještine strana koje sprovode odredbe konvencije uz napore za proaktivnije učešće javnosti u formulisanju politike koja se tiče životne sredine što će rezultirati kako većoj transparentnosti javne vlasti tako i efikasnijem uključivanju javnosti..

Nosilac aktivnosti: Arhus centar Berane

Partneri: Misija OEBS-a u Crnoj Gori, lokalne uprave, mediji

Kontinuirane aktivnosti

Planiran je niz aktivnosti u cilju edukacije učenika, građana, NVO, medija i privrednika na temu očuvanja životne sredine. Neke od aktivnosti su predavanja za učenike osnovnih škola, ekološki kviz za iste, sa prigodnim nagradama, treninzi za ekološke NVO, sastanci sa građanima i privrednicima, uz podelu edukativnih brošura, kao i rad sa medijima.

Obilježavanje najvažnijih ekoloških datuma – Dan planete zemlje, Dan zaštite životne sredine, Dan zaštite ozonskog omotača, Dan ekološke države itd.

Nosilac aktivnosti: Arhus centar Berane

Partneri: Nvo Sjeverna zemlja-Berane- lokalna uprava opštine Berane, mediji, privrednici itd.

**ODJELJENJE ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU
SIGURNOST I BEZBIJEDNOST I ZAŠTITU OD
JONIZUJUĆEG I NEJONIZUJUĆEG ZRAČENJA**

ODJELJENJE ZA RADIOLOŠKU I NUKLEARNU SIGURNOST I BEZBIJEDNOST I ZAŠTITU OD JONIZUJUĆEG I NEJONIZUJUĆEG ZRAČENJA

Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja vrši poslove koji se odnose na: sistematsko ispitivanje sadržaja radionuklida u životnoj sredini (monitoring); izradu analiza i izvještaja o stanju radioaktivnosti životne sredine; prikupljanje i objavljivanje informacija od interesa za životu sredinu i zdravlje ljudi; vođenje informacionog sistema o stanju radioaktivnosti u životnoj sredini; prikupljanje informacija o radijacionim udesima; izdavanje dozvola za proizvodnju, promet i korišćenje izvora jonizujućeg zračenja i radioaktivnih materijala; izdavanje potvrda o evidentiranju izvora jonizujućeg zračenja; izdavanje potvrda o ispunjenosti uslova za stručnu osposobljenost lica odgovornog za zaštitu od jonizujućeg zračenja; vođenje registra prijava izdatih dozvola, potvrda o evidentiranju i sertifikata; formiranje i održavanje baze podataka (centralni registar) o izvorima jonizujućeg zračenja i korisnicima tih izvora, radioaktivnim materijalima, profesionalno izloženim licima, o radioaktivnom otpadu i vršenje kontrole evidencija koje vode korisnici, kao i o drugim podacima od značaja za zaštitu od jonizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost; nalaganje i učestvovanje u sprovođenju mjera zaštite od jonizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti; zaštitu od nejonizujućeg zračenja; saradnju sa nadležnim državnim organima, međunarodnom agencijom za atomsku energiju i drugim međunarodnim tijelima i nadležnim organima drugih država u vezi sa sprovođenjem zakona; dostavljanje sredstvima javnog informisanja, nadležnim državnim organima i međunarodnoj agenciji za atomsku energiju informacija od značaja iz oblasti zaštite od jonizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti; davanje mišljenja na zahtjev nadležnih državnih organa u vezi sa pristupanjem međunarodnim konvencijama i drugim sporazumima iz oblasti zaštite od jonizujućih zračenja i radijacione sigurnosti, izdavanje i oduzimanje dozvola za korišćenje izvora elektromagnetnog polja; izdavanje i oduzimanje dozvola za obavljanje stručnih poslova zaštite od nejonizujućih zračenja; izdavanje i oduzimanje dozvola za korišćenje uređaja koji emituju ultrazvuk; izdavanje i oduzimanje dozvola za korišćenje uređaja koji emituju optičko zračenje ili sadrže izvore optičkog zračenja; izdavanje i oduzimanje dozvola za stručno osposobljavanje lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja; izradu stručne osnove Programa sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućeg zračenja; pripremu informacije o sprovođenju programa monitoring; vođenje registra o nejonizujućem zračenju; praćenje donošenja i primjenu propisa, preporuka i direktiva EU u oblasti izdavanja dozvola za zaštitu od nejonizujućeg zračenja i pripremanje izvještaja i informacija iz djelokruga navedenih aktivnosti.

Poslovi iz oblasti primjene Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja i radijacionoj sigurnosti

Izdavanje dozvola u 2017. godini

Izdavanje dozvola za proizvodnju, promet i korišćenje izvora jonizujućih zračenja i radioaktivnih materijala je jedna od glavnih obaveza Odjeljenja za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja, koja je definisana članom 9 Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti ("Službeni List Crne Gore" broj 56/09).

Učešće u radu komisije za ispunjenost uslova za izdavanje dozvola za obavljanje radijacione djelatnosti je takođe jedna od aktivnosti koje sprovede službenici ovog odjeljenja u procesu izdavanja dozvola.

Takodje je važno napomenuti da će se i tokom 2017. godine redovno ažurirati RAIS-baza podataka o izvorima jonizujućeg zračenja i korisnicima tih izvora, radioaktivnim materijalima, o radioaktivnom otpadu kao i baza podataka o profesionalno izloženim licima.

Nosilac posla: Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja (Zoran Ivanović, Nebojša Đilas, Ivana Vukadinović)

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Slavko Radonjić

Monitoring radioaktivnosti u životnoj sredini u 2017. godini

Shodno članu 9 Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Službeni list Crne Gore”, broj 56/09), Agencija za zaštitu životne sredine priprema godišnji Predlog programa sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji na predlog Ministarstva održivog razvoja i turizma, usvaja Vlada Crne Gore. Program sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji se sprovodi od 1999. godine, vrši se radi utvrđivanja prisustva radionuklida u životnoj sredini i procjene nivoa izlaganja stanovništva jonizujućem zračenju i to u normalnim uslovima, i u slučaju sumnje na radijacioni udes i u toku radijacionog udesa.

Sistematsko ispitivanje radionuklida vrši se u: vazduhu, zemljištu, rijekama, jezerima i moru, čvrstim i tečnim padavinama, građevinskom materijalu, vodi za piće, životnim namirnicama i stočnoj hrani, predmetima opšte upotrebe. Osim toga mjeri se i jačina apsorbovane doze γ zračenja u vazduhu i vrši se ispitivanje nivoa izlaganja radonu u boravišnim prostorijama.

Agencija za zaštitu životne sredine će u toku 2017. godine definisti Plan programa monitoringa za 2018. god. i pripremiti Izvještaj o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini Crne Gore sa procjenom radiološkog opterećenja stanovništva za 2016. godinu.

Program monitoringa radioaktivnosti na godišnjem nivou za potrebe Agencije za zaštitu životne sredine realizuju institucije izabrane putem tenderske procedure.

Izrada ova dva dokumenta planirana je u različitim kvartalima i to:

➤ **Izveštaj o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini Crne Gore za 2016. godinu**

Nosilac posla: Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja

Rok: Prvi kvartal 2017. godine

Koordinator: Slavko Radonjić

➤ **Priprema Programa sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini za 2018. godinu**

Nosilac posla: Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja

Koordinator: Slavko Radonjić

Rok: Četvrti kvartal 2017. godine

➤ **Projekat „Demontaže, kondicioniranja i skladištenja radioaktivnog otpada u blizini vinskog podruma – Šipčanić“**

U toku 2017. godine realizovaće se predviđene aktivnosti na projektu „Demontaže, kondicioniranja i skladištenja radioaktivnog otpada u blizini vinskog podruma – Šipčanić“. Projekat ima za cilj demontažu, kondicioniranje i skladištenje radioaktivnog otpada - avionskih motora (ostaci aviona uništenih tokom bombardovanja 1999 godine) koji u sebi sadrže radionuklid torijum 232, a nalaze se u blizini vinskog podruma „Šipčanić“.

Projekat se finansira iz budžeta Vlade Crne Gore. Nosioci projekta su institucije: Agencija za zaštitu životne sredine, Ministarstvo održivog razvoja i turizma i D.O.O Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica.

Nosilac posla: Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Slavko Radonjić

Planirana saradnja sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA) u 2017. godini

Nacionalni projekti

➤ Projekat „Radon u crnogorskim školama i vrtićima“

U okviru Evropskog programa saradnje za 2016-2017. godinu, uključujući i Nacionalni program saradnje za Crnu Goru, tokom 2017-te godine realizovaće se aktivnosti definisane u okviru nacionalnog projekta **MNE9005 „Radon u crnogorskim školama i vrtićima“**. Projekat se finansira od strane Međunarodne agencije za atomsku energiju i Vlade Crne Gore. Nosioci projekta su institucije: Agencija za zaštitu životne sredine, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo prosvjete i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti.

Nosilac posla: Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Slavko Radonjić

Regionalni projekti

Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja sigurnost je markiralo sledeće Regionalne projekte koje će Medjunarodna agencija za atomsku energiju implementirati, a koji će se realizovati u toku 2017. godine :

- **RER 9111** Establishing a Sustainable National Regulatory Infrastructure for Nuclear and Radiation Safety
- **RER 9127** Establishing Enhanced Approaches to the Control of Public Exposure to Radon
- **RER0042** Establishing and Enhancing National Legal Frameworks
- **RER9141** Improving National Infrastructures for Safety
- **RER9143** Enhancing Radioactive Waste Management Capabilities
- **RER9140** Strengthening Protection of Radiation Workers and Occupational Exposure Monitoring
- **RER9133** Strengthening Capacity for Harmonized Risk Assessment of Nuclear Facilities and Natural Hazards
- **RER9134** Enhancing Safety in Accordance with the IAEA Action Plan on Nuclear Safety
- **RER9138** Enhancing Capacities in the Member States for Management of Decommissioning Projects
- **RER9136** Reducing Public Exposure to Radon by Supporting the Implementation and Further Development of National Strategies

Službenici Odjeljenja za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja, aktivno će uzeti učešće u ovim projektima kroz različite sastanke, trening kurseve i radionice .

Nosilac posla: Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja (Nebojša Đilas, Zoran Ivanović, Ivana Vukadinović)

Rok: 2017. godina

Koordinator: Slavko Radonjić

Poslovi iz oblasti primjene zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja

Izdavanje dozvola u 2017. godini

U skladu sa Zakonom o zaštiti od nejonizujućih zračenja ("Sl. list Crne Gore", br. 35/13), službenici Odjeljenja za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja vrše izdavanje dozvola za obavljanje stručnih poslova zaštite od nejonizujućih zračenja, za korišćenje izvora elektromagnetnih polja, uređaja koji emituju optičko zračenje ili sadrže izvore optičkog zračenja i uređaja koji emituju ultrazvuk, kao i dozvola za stručno osposobljavanje lica odgovornih za sprovođenje mjera zaštite od nejonizujućih zračenja.

Shodno članu 6 Zakona o zaštiti od nejonizujućih, Agencija za zaštitu životne sredine priprema godišnji Program sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja u životnoj sredini, koji na predlog Ministarstva održivog razvoja i turizma, usvaja Vlada Crne Gore. Na osnovu rezultata monitoringa Agencija prati izlaganje nejonizujućem zračenju i predlaže mjere u slučaju povećane izloženosti.

Zakon o zaštiti od nejonizujućih zračenja, predviđa i formiranje registra o nejonizujućem zračenju, koji sadrži podatke o izdatim dozvolama, izvorima nejonizujućih zračenja, profesionalno izloženim licima, licima odgovornim za sprovođenje mjera zaštite, izvršenim mjerenjima i druge podatke u skladu sa ovim zakonom.

Nosilac posla: Odjeljenje za radiološku i nuklearnu sigurnost i bezbjednost i zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja (Ivana Vukadinović)

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Slavko Radonjić

ODJELJENJE ZA HEMIKALIJE

ODJELJENJE ZA HEMIKALIJE

Odjeljenje za upravljanje hemikalijama nadležno je za implementaciju nacionalnih propisa kojima se uređuju hemikalije i biocidni proizvodi.

Kontinuirane aktivnosti

1. Izdavanje dozvola za uvoz, izvoz i tranzit hemikalija koje se nalaze na listi klasifikovanih supstanci,
2. Izdavanje dozvola za uvoz i izvoz detergenata,
3. Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti prometa opasnih hemikalija,
4. Vođenja registra i inventara hemikalija u svrhu adekvatnog praćenja hemikalija,
5. Obezbeđivanje uslova da hemikalije budu stavljene na tržište u skladu sa Zakonom o hemikalijama,.
6. Redovno ažuriranje liste klasifikovanih supstanci u skladu sa izmjenama i dopunama EU,
7. Vođenje postupka prethodnog obavještanja (PIC postupka),
8. Izdavanje dozvola za uvoz, izvoz i tranzit biocidnih proizvoda,
9. Vođenja registra i inventara biocidnih proizvoda u svrhu adekvatnog praćenja,
10. Obezbeđivanje uslova da hemikalije budu stavljene na tržište u skladu sa Zakonom o hemikalijama,.
11. Obezbeđivanje uslova da biocidni proizvodi budu stavljeni na tržište u skladu sa Zakonom o biocidnim proizvodima ,
12. Učešće u radu u fazama procesa pregovora sa EU za grupe 27 i 31.

Nosilac posla: Odjeljenje za upravljanje hemikalijama (Tatjana Mujičić, Ilija Gojović, Milica Nikolić)

Rok: tokom godine

Koordinator posla: Tatjana Đoković

Druge aktivnosti

Odjeljenje za upravljanje hemikalijama planira da u toku 2017. godine pored kontinuiranog posla završi sljedeće planirane obaveze:

1. Izrada godišnjeg izvještaja o količinama hemikalija, detergenata i biocidnih proizvoda koje su uvezene, izvezene i stavljene promet radi praćenja njihovog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu.
2. Nastaviti aktivnosti na registraciji pravnih lica koja se bave proizvodnjom, prometom i upotrebom hemikalija i detergenata.
3. Započeti aktivnosti na registraciji pravnih lica koja se bave proizvodnjom, prometom i upotrebom biocidnih proizvoda.
4. Raditi na uspostavljanju nacionalnog Help-deska.
5. Raditi na unapređenju međuresorne saradnje u oblasti bezbjednog upravljanja hemikalijama.
6. Raditi na podizanju svijesti građana o mogućim štetnim efektima hemikalija (sa akcentom na POP-ove, azbest, živu i biocidne proizvode) po zdravlje ljudi i životnu sredinu.
7. Izrada inventara o eventualnoj upotrebi i skladištenju pentaBDE i oktaBDE u zemlji.
8. Izrada inventara o upotrebi i skladištenju PFOS
9. Ostvariti kontakt s evropskim i međunarodnim organizacijama i agencijama u oblasti upravljanja hemikalija.
10. Vršiti prikupljanje podataka sprovedenog monitoringa kod akcidentnih zagađenja.
11. Obezbijediti da subjekti koji obavljaju djelatnost sa hemikalijama i biocidnim proizvodima vode propisane evidencije i dostavljaju odgovarajuće izvještaje.
12. Raditi na jačanju administrativne i stručne sposobnosti kadrova za vršenje poslova evaluacije i ocjene tehničkih dosijea za hemikalije i proizvode.
13. Učestvovati u izradi podzakonskih akata na osnovu Zakona o biocidnim proizvodima.
14. Izraditi brošuru za informaciju javnosti o štetnom uticaju azbesta na zdravlje i životnu sredinu.
15. Podnošenje godišnjeg izvještaja OPCW organizaciji u skladu sa Konvencijom o zabrani hemijskog oružja.
16. Učešće u međunarodnim naporima u sprječavanju širenja oružja za masovno uništenje.
17. Učestvovati na okruglim stolovima za informisanje javnosti o obavezama koje proističu iz rezolucije SB UN 1540 i rezolucije o neproliferaciji OMU.
18. Vršiti razmjenu podataka sa međunarodnim organizacijama i stranim državama članicama EU.

19. Rad na projektu „Sveobuhvatno ekološki prihvatljivo upravljanje PCB otpadom u Crnoj Gori“
Nosilac posla: Odjeljenje za upravljanje hemikalijama
Donator: GEF- Globalni fond za životnu sredinu
Vremenski period: jun 2015-decembar 2020.
20. Rad na projektu „Pripreme za ratifikovanje i implementaciju Minamata Konvencije o živi-
inicijalna procjena za Crnu Goru“
Nosilac posla: Odjeljenje za upravljanje hemikalijama
Donator: GEF
Vremenski period: 2 godine (2015-2017.)
- 21. Vema značajno i urgentno je uspostavljanje i razvoj informacionog sistema za upravljanje hemikalijama koji će omogućiti formiranje i konstantno ažuriranje baze podataka o hemikalijama, biocidnim proizvodima, odnosno registra hemikalija, kao i planiranje preventivnih mjera za smanjenje rizika.**

Nosilac posla: Odjeljenje za upravljanje hemikalijama (Tatjana Mujičić, Ilija Gojović, Milica Nikolić)

Rok: tokom godine

Koordinator posla: Tatjana Đoković